

Klimatkontrakt 2030

Mellan Malmö stad och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket och
Trafikverket samt Viable Cities

VERSION 2021

Innehållsförteckning

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030.....	4
2. Parter	4
3. Kommunens åtaganden.....	4
3.1. Kommunens klimatmål	4
3.2. Strategi.....	5
3.3. Organisation och ledning.....	5
3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare	6
3.5. Klimatinvesteringsplan	7
3.6. Digitalt stöd för genomförandet.....	7
3.7. Innovationsnav för klimatneutrala kommuner	7
3.8. Klimatanpassning	8
3.9. Klimatsmart mobilitet.....	8
3.10. Rapportering och uppföljning.....	9
4. Viable Cities åtaganden	9
4.1. Bättre regler.....	9
4.2. Innovationer	9
4.3. Samordnad finansiering.....	10
4.4. Uppbackning inför EU-finansiering.....	10
5. Myndigheternas åtaganden.....	11
5.1. Samordning kring lärdomar och regelverk	11
5.2. Forskning, innovationer och utveckling.....	11
5.3. Samordnad finansiering.....	11
5.4. EUs ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa.....	11
6. Strategiska utvecklingsprojekt 2022.....	12
6.1. Systemdemonstration	12
6.2. Regionalt klimatkontrakt	12
6.3. Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt.....	13
7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering.....	13
7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen	14
7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen	14
7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities.....	14

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna.....	15
8. Kontraktet.....	16
Bilaga 1 – länkar till dokument	

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med detta Klimatkontrakt är att öka tempot i klimatomställningen i städer till 2030 inom ramen för Agenda 2030 och samtidigt bidra till återhämtningen i svensk ekonomi i kölvattnet av corona-pandemin. Klimatkontraktet uttalar parternas avsikt att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Klimatkontraktet ger även Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städernas klimatomställning. Detta ska uppnås genom ömsesidiga och långsiktiga åtaganden om insatser från de undertecknande statliga myndigheternas, innovationsprogrammet Viable Cities och kommunens sida enligt följande.

2. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Malmö stad.
- Myndigheterna: Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Tillväxtverket och Trafikverket.
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

3. Kommunens åtaganden

3.1. Kommunens klimatmål

I april 2021 antogs stadens nya miljöprogram, **Miljöprogram för Malmö stad 2021-2030**. Miljöprogrammet är Malmös lokala agenda för arbete med den ekologiska dimensionen av Agenda 2030 och anger därmed riktningen för Malmö stads miljö- och klimatarbete. Miljöprogrammet är styrande för stadens nämnder och bolag och ska även stödja och inspirera Malmöbor och aktörer inom privat och offentlig sektor.

Miljöprogrammet består av tolv mål fördelade på tre målområden:

- Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan
- Ett Malmö med god livsmiljö
- Ett Malmö med rik och frisk natur

Till de övergripande målområdet om klimat finns följande mål:

1. Utsläppen av växthusgaser i Malmö som geografiskt område har minskat med 70. procent
2. Malmö stads organisation har nettonollutsläpp.

3. 2030 är Malmös konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp på god väg till en hållbar nivå.
4. Malmö försörjs av 100 procent förnybar och återvunnen energi.

Ytterligare två mål som rör klimat återfinns inom de övriga målområdena:

7. Malmö har ett hållbart mobilitetssystem
12. Ökad resurseffektivitet.

Kommunfullmäktigemålen i Malmö stads budget 2021 anger att Malmö stad ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser.

3.2. Strategi

Malmö ska fortsätta att vara en föregångare inom miljö- och klimatområdet. Hela Malmö stads organisation har ett gemensamt ansvar för att målen i miljöprogrammet uppnås. Varje nämnd och bolagsstyrelse ska utifrån sitt respektive grunduppdrag och sina förutsättningar integrera miljöprogrammets innehåll i sin verksamhetsplanering. Detta betyder att varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att identifiera vilka mål verksamheten kan bidra till och besluta om de åtgärder som leder till störst miljöeffekt och samhällsnytta. Miljönämndens uppdrag är att processleda, stödja och samordna kommunens miljöarbete och har till uppgift att stödja nämnder och bolag i arbetet med genomförandet av miljöprogrammet.

Malmö stads organisation har inte ensam rådighet över miljöfrågorna och kan inte av egen kraft nå målen i miljöprogrammet. Precis som för genomförandet av Agenda 2030, kommer partnerskap och samverkan vara en framgångsfaktor i arbetet med Malmö stads miljöprogram. En omställning krävs av samtliga förvaltningar och bolag för att tillsammans med civilsamhället, akademien och näringslivet hitta innovativa arbetssätt och lösningar på gemensamma utmaningar.

Ett utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är viktiga komponenter för att målen ska nås. Rätt utfört kan denna miljö- och klimatomställning leda till fler gröna jobb, bättre hälsa, stärkt välfärd och ökad konkurrenskraft. Det kommer även att krävas förändringar i svenska och europeiska regelverk och policyer, ett arbete som redan pågår och som staden är en del av.

3.3. Organisation och ledning

För att öka tempot i Malmös klimatomställning har Malmö stad initierat Klimatomställning Malmö, en kraftsamling för att mobilisera Malmös aktörer att leverera på kommunfullmäktiges mål att Malmö ska vara en föregångare i att minska växthusgasutsläpp.

Klimatomställning Malmö består organisatoriskt av:

- en beställargrupp som ansvarar för styrning av processens totala framdrift.
- en processledning som har sitt huvudsakliga fokus på ledning, samordning och beredning.

- identifierade omställningsområden som självständigt möjliggör genomförandet av åtgärder. I dagsläget har sju prioriterade omställningsområden identifierats.

Alla måste förstå varandras roller och kunna se samarbetet ur varandras synvinkel. Rörlig, samverkan och transparens är några organisatoriska egenskaper som är nycklar för att få detta att lyckas fullt ut. Genom frekventa kontakter med involverade nyckelpersoner såväl externt som internt på olika nivåer, så sprids information inom organisationen och gör att den snabbare når ut till de människor som bör ta del av den. När kommunikation och informationsflödet går snabbt så blir också beslutsfattandet snabbare. Ambitionen är att tillskapa snabbfotade stödjande och kompletterande strukturer som kan motivera och ytterligare förstärka samverkanskulturen.

Berednings- och beslutsprocessen inom ramen för klimatomställning Malmö ska, i möjligaste mån, koppla an till linjeorganisationens redan etablerade och organiserade kommunikationskanaler. Här finns redan ett flertal etablerade arenor för dialog och samverkan med externa aktörer. I Malmö stads linjeorganisation finns dessutom ekonomiska och personella resurser och ett formellt beslutsmandat som inte ska förbises.

3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare

Genom att lansera Klimatkontrakt Malmö sommaren 2021 har staden åtagit sig att samla samhällets alla aktörer kring våra Malmöspecifika utmaningar och möjligheter att leva ett gott liv inom 1,5 gradersmålet - att ge förutsättningar, påskynda och uppmuntra en omställning här och nu tillsammans med de som bor och verkar i Malmö.

Olika levnadsvillkor ger olika klimatavtryck och därför måste Klimatkontrakt Malmö byggas upp med stöd och kunskap från flera aktörer. Engagemang av näringslivet, föreningslivet och civilsamhälle spelar en avgörande roll om Malmö ska lyckas få med sig all kraft in i omställningen genom ett gemensamt fokus på de enskilda val Malmöborna gör idag inom områdena boende, mat, fritid, engagemang, konsumtion och mobilitet.

Klimatkontrakt Malmö ska stegvis utvecklas till en digital plattform och ett nätverk för hela Malmö att medskapa klimatnytta och minska stadens klimatpåverkan i linje med Malmös miljö- och klimatmål. Genom verktyg, kunskap och idéer ska Malmöbor och verksamma kunna utforska sina livsstils effekter och välja att bidra med åtaganden till Malmös Klimatomställning. Tillsammans ska vi initiera, dela och följa vi upp effekten av individuella klimatinsatser, större åtaganden och gemensamma kreativa lösningar inom Malmös gemensamma klimatomställning.

I en första iteration byggs nu en prototyp till en digital plattform för att stötta Malmöbor i kartläggningen av individuella livstilsval och sedan visa på effekten av justeringar i vardagen genom att uppmuntra malmöbornas initiativ, idéer och insatser för att aktivt minska sin klimatpåverkan, öka sitt välmående och leva mer hållbart. Prototypen ska testas i ett antal samverkansmiljöer med early adapters det vill säga befintliga organiseringar som visat sitt intresse och har egna ambitioner att utifrån sin samhällsroll och målgruppnära sammanhang understödja människors hållbara val i deras vardag.

3.5. Klimatinvesteringsplan

Att förstå de samhällsekonomiska effekterna av olika beslut är centralt för att politiker och andra beslutsfattare ska kunna ta informerade beslut.

Det handlar dels om att förstå vilka åtgärder som behöver genomföras för att Malmö stads mål ska kunna nås, dels vilka effekter det kan få utifrån olika nyttoperspektiv, som till exempel hälsa, privatekonomi, offentlig ekonomi och klimat. Det krävs även kunskap om hur enskilda åtgärder kan grupperas - (exempelvis i form av en åtgärdsportfölj - för att de tillsammans ska kunna ge största möjliga nytta, samt hur åtgärderna kan värderas och jämföras. Det kan till exempel röra vem eller vilka som bär kostnaden, och vem eller vilka som får ta del av nyttorna, i såväl det korta som långa tidsperspektivet. Frågeställningarna är många och komplexa. Malmö har påbörjat analyser på detta område och ska under 2021 tillsammans med Viable Cities fortsätta med arbetet.

3.6. Digitalt stöd för genomförandet

Digitalisering, eller digital transformation, handlar inte främst om teknisk utveckling. Utveckling av teknologi är visserligen en förutsättning och möjliggörare för digital transformation, men framgången kommer framförallt mätas i hur väl aktörer i Malmö arbetar, tillsammans eller enskilt, med att dra nytta av data och skapa nya värden, som till exempel nya jobb, integration, välfärd och stärkt konkurrenskraft. Samtidigt behöver komplexa frågeställningar kring datasäkerhet och integritet tas på största allvar.

Under 2022 kommer Malmö stad lansera digitala verktyg för uppföljning, analys och scenarioplanering. Malmö stad kommer även att utveckla Klimatkontrakt Malmö med en digital dimension för medborgarna och sedan under hösten mot små- och medelstora företag.

Tillsammans med bland andra Viable Cities ska Malmö under 2022 arbeta för att lära mer, se nya möjligheter och utforska lösningar.

3.7. Innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Malmö är en del av världen och världen en del av Malmö. De utmaningar Malmö står inför är inte unika. Flera europeiska städer har motsvarande utmaningar. Genom att arbeta tillsammans och dela erfarenheter kan vi accelerera omställningen och skapa värden för Malmöborna och näringslivet. Under 2021 har Malmö delat med sig regelbundet av sina erfarenheter till nationella myndigheter och svenska och europeiska städer inom bland annat klimatinvesteringsplaner, organisering av klimatomställning, färdplaner, medborgarengagemang och involvering samt digitalisering. Malmö kommer under 2022 fortsätta att dela med oss av våra erfarenheter och agera som det innovationsnav Malmö är lokal, regional, nationellt och europeiskt.

Genom ett antal internationella nätverk har Malmö stad tillgång till kunskaps- och erfarenhetsutbyten med andra städer i Europa. Malmö deltar exempelvis i följande nätverk: EIT Climate-KIC, Viable Cities, Eurocities, KIMO, ICLEI – Local Governments for Sustainability,

Klimatkommunerna, Borgmästaravtalet, Resilient Regions Association och United Cities and Local Governments.

Tillsammans med andra europeiska städer och kommuner kan Malmö också påverka nationellt och internationellt i frågor som har ett centralt värde för Malmö. Nätverken och organisationerna används även för att generera projektidéer och hitta samverkanspartners.

3.8. Klimatanpassning

Det kommer att finnas stora behov av nya lösningar, kunskap, varor och tjänster runt om i världen för ökad klimatresiliens. Malmö har på flera sätt etablerats som en internationellt ledande kunskaps- och utvecklingsnod för klimatresiliens och det finns stora möjligheter att förstärka och utveckla Malmös position vilket kan gagna såväl tillväxt, nya gröna jobb och utveckling av nya smarta lösningar för klimatresiliens i Sverige och världen.

Malmö har varit föregångare för nya innovationer och lösningar för klimatresilient bl.a genom satsningarna som gjorts i Augustenborg, Västra Hamnen, Sege Park, Sofielund m.fl områden men också på systemnivå för hela staden och regionen.

Dock behövs betydligt större satsningar för ökad klimatresiliens i Malmö och det behövs också ökad samverkan med näringsliv, fastighetsägare, universitet och andra organisationer vilket skulle kunna ske via klimatresiliens kontrakt på motsvarande sätt som nu görs för minskade klimatutsläpp. Malmö utvecklar en kustskyddsstrategi som kommer vara klar 2023.

Malmö stad, ICLEI, Röda korset, UNDRR och Resilient Regions association anordnade i september 2021 den internationella konferensen EURESFO-European Urban Resilience Forum 2021 med deltagare från hela Europa. Det finns stort intresse att Malmö fortsätter vara värd för denna konferens även under kommande år samt blir kunskapsnod för Norra Europa/Östersjöregionen inom ramen för FN:s globala kampanj Making Cities Resilient 2030 (MCR 2030).

3.9. Klimatsmart mobilitet

Malmö liksom andra städer står inför en stor omställning av hur vi rör och transporterar oss. Utvecklingen spelar en avgörande roll i klimatomställningen.

I Malmö ska gång, cykel och kollektivtrafik vara det självklara valet. Detta tillsammans med effektiva godstransporter och en miljöanpassad biltrafik kan vi skapa ett hållbart transportsystem. Ett transportsystem anpassat till människan och för staden.

Malmö stads trafik- och mobilitetsplan, vilken håller på att revideras, beskriver hur en progressiv och holistisk trafikplanering kan bidra till att skapa ökad livskvalitet för fler Malmöbor, besökare och verksamheter. Malmö växer och stadens utmaningar kräver att traditionella metoder kompletteras med nya.

3.10. Rapportering och uppföljning

Klimatmålen följs upp med hjälp av indikatorer, vilka beslutas av kommunfullmäktige. Måluppfyllelsen av miljöprogrammet följs upp i en återkommande miljöredovisning. Miljönämnden ansvarar för denna sammanställning, som också ligger till grund för den ekologiska dimensionen av Malmö stads hållbarhetsrapportering. Eftersom miljö- och klimatarbetet ingår i grunduppdraget ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för sin verksamhets måluppfyllelse till 2030. För att miljönämnden ska kunna göra en samlad analys av miljöläget i Malmö krävs att varje nämnd och bolagsstyrelse följer upp sina egna åtgärder och rapporterar resultat till miljönämnden varje år. Miljönämnden rapporterar i sin tur miljöläget till kommunfullmäktige.

Miljöprogrammet gäller 2021 till 2030 och indikatorernas utveckling mäts under denna period. Basåret för indikatorerna är 2020 om inget annat anges.

4. Viable Cities åtaganden

Innovationsprogrammet Viable Cities genomförs i bred samverkan, för att bidra till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 som en del i det svenska åtagandet att uppfylla mål i Agenda 2030 och Parisavtalet. I detta ingår att vara internationella föregångare i städers omställning.

Viable Cities arbetar med en bredd av aktörer på tvärs över vetenskapliga discipliner, branscher och samhällssektorer. Det kopplar samman excellenta forskningsmiljöer med stora och små företag inom en rad branscher samt offentliga verksamheter och civilsamhällesorganisationer. I detta arbetar Viable Cities med de 23 städer och fem myndigheter som gör åtaganden i klimatkontrakt 2030 och driver utvecklingen av Klimatkontrakt 2030 och faciliterar samverkan mellan partnererna.

Inom ramen för den roll som Viable Cities har som strategiskt innovationsprogram kommer programmet att verka för följande:

4.1. Bättre regler

Viable Cities har för avsikt att skapa ett kompetensstöd med tillhörande policylabb för att ge kommunen bättre överblick avseende nuvarande och kommande svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer av relevans för städers klimatomställning. Detta innefattar processtöd för förändring av regelverk och normer för att i praktiken underlätta klimatomställningen. Detta kommer i ett första steg att koppla till utvecklingsarbetet kring systemdemonstratorer (se avsnitt 6).

Ambitionen är också att bidra till den utredning som regeringen tillsatt om Försöksverksamhet i kommuner och regioner¹, bl a med syfte att underlätta klimatomställning.

4.2. Innovationer

För att underlätta för kommunen att implementera innovationer som påskyndar klimatomställningen, kommer Viable Cities att bidra med kompetensnätverk och processtöd, bland annat genom

¹ Se [kommittédirektiv för utredningen på regeringens webbplats](#)

att engagera andra strategiska innovationsprogram i den fortsatta utvecklingen av Klimatkontrakt 2030, framför allt inom mobilitet, energi, byggd miljö, cirkulär ekonomi, hälsa och digitalisering.

Utifrån samarbetsavtalet som inletts med det strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden kring klimatsmart mobilitet kommer samverkan utvecklas ytterligare med såväl städer som myndigheter kring detta område, inte minst med Trafikverket.

4.3. Samordnad finansiering

Viable Cities kommer på följande sätt understödja kommunens behov av finansiering av klimatomställning och verka för samarbete och synergi mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer fortsatt arbeta med Klimatkontrakt 2030 med de 23 städerna och fem myndigheterna som är involverade i detta.
- Viable Cities samarbetar med Tillväxtverket som förvaltande myndighet av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden i Sverige och de insatser som finns öronmärkta för hållbar urban utveckling i syfte att skapa synergi med Klimatkontrakt 2030.
- Viable Cities har genom Rådet för Hållbara Städer startat ett samarbete för att skapa synergi mellan statliga myndigheters bidrag till städers klimatomställning och Klimatkontrakt 2030. Myndigheterna utvecklar samordningen kring de olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 5.3 Samordnad finansiering.
- Viable Cities samarbetar med Kommuninvest och Europeiska Investeringsbanken EIB m fl i syfte att utveckla former för att förstärka den långsiktiga finansieringen av kommunens klimatinvesteringsplan.

Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer, i samverkan med Malmö, Uppsala och Umeå som lärcase.

4.4. Uppbackning inför EU-finansiering

Om kommunen har för avsikt att söka finansiering från Europeiska Investeringsprogrammet för Forskning och Innovation Horisont Europas nya finansiella instrument utifrån mission "100 Climate Neutral Cities by 2030" kommer Viable Cities att utifrån programmets roll och kompetens stödja ansökningsarbetet.

Det kan till exempel röra sig om satsningar utifrån arbetet med europeiska klimatkontrakt (Climate City Contract) eller inom EUs strukturfonder, och den särskilda satsningen där kring "hållbar urban utveckling". Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EUs mission om klimatneutrala städer 2030 - såväl en plattform för EUs mission (EU mission platform, NetZeroCities) som ett nätverk av nationella noder som förväntas starta upp under 2022.

5. Myndigheternas åtaganden

Myndigheterna ska bidra till det missionsdrivna arbetet som syftar till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 och tillhandahåller en ram för samverkan genom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

Myndigheterna åtar sig att fortsätta det gemensamma arbetet för att stödja kommunernas klimatomställning inom följande områden:

5.1. Samordning kring lärdomar och regelverk

Myndigheterna avser att samverka för att skapa förutsättningar för en proaktiv dialog och lärande kring policyutveckling samt befintligt och kommande regelverk inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Arbetet sker utifrån kommunernas behov och sker i myndigheternas gemensamma arbetsgrupp samt i dialog med städerna. Myndigheterna deltar i det strategiska utvecklingsarbetet som beskrivs i avsnitt 6.

5.2. Forskning, innovationer och utveckling

Genom öppna utlysningar och andra insatsformer tillhandahåller myndigheterna finansiering för forskning, utveckling och systeminnovation som stödjer en snabbare klimatomställning.

Myndigheternas stöd riktar sig till olika typer av forskning, innovation, tillämpning och demonstration. Stöd ges även i andra former så som till exempel beställarnätverk och behovsägarnätverk.

5.3. Samordnad finansiering

Myndigheterna utvecklar löpande samordningen kring de olika insatser som pågår inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Utvecklingen sker bland annat genom strategiska innovationsprogram, de nationella forskningsprogrammen för klimat och hållbart samhällsbyggande, Rådet för hållbara städer, Europeiska regionala utvecklingsfonden, samt genom gemensam kommunikation via Hållbarstad.se. Myndigheterna deltar även i utvecklingsarbetet kring klimatinvesteringsplanering.

5.4. EUs ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa

Myndigheterna arbetar med att stödja svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027. Detta innebär exempelvis påverkansarbete kring utformning av utlysningar och aktiviteter samt information och rådgivning till aktörer som planerar att delta i ansökningar till Horisont Europa. Inom ramen för detta ligger också EU-kommissionens nya satsning New European Bauhaus samt

uppdraget klimatneutrala och smarta städer 2030. Myndigheterna deltar också i partnerskapet Driving Urban Transitions to a Sustainable Future, där utlysningar och andra aktiviteter inom området hållbar stadsutveckling kommer att vara aktuellt under de kommande åren.

6. Strategiska utvecklingsprojekt 2022

Under 2022 kommer följande strategiska utvecklingsprojekt att bedrivas inom Viable Cities Transition Lab i samverkan med samtliga 23 kommuner och fem myndigheter med syfte att vid den kommande revideringen av Klimatkontrakt 2030 kunna vidareutveckla innehållet i kontraktet.

Det utvecklingsarbete som bedrivits under 2021 gällande klimatinvesteringsplaner, medborgarengagemang och digitalisering och digitala verktyg kommer att drivas vidare som en horisontell del i utvecklingsarbetet under 2022.

6.1. Systemdemonstration

Viable Cities kommer i samarbete med myndigheterna utveckla en ny insatsform för att driva innovation på systemnivå för att åstadkomma transformation i linje med mission klimatneutrala städer 2030. En systemdemonstration är ett kontrollerat sätt att testa en hållbar systemomställning med en mix av innovativa lösningar i en verklig miljö – och med hänsyn till det sammanhang den ska fungera i.

Det handlar om att utifrån en specifik geografisk miljö eller definierat utmaningsområde arbeta parallellt med flera dimensioner av förändring (exv affärsmodeller, regelverk, styrformer, beteenden, teknologi). Detta för att göra för att lära och bygga en portfölj av insatser för att förstå och förändra systemet i verkligheten. Allt med siktet inställt på att snabba på klimatomställningen i städer och även ta sikte på mervinster av klimatomställningen som hälsa, inkludering, jobbskapande och nya affärsmöjligheter. Inte minst handlar det om att bygga in mobilisering av investeringar och möjlighet att skala och sprida sådant som fungerar för att få klimatomställningen att hända. Under 2022 kommer arbete med att utveckla systemdemonstration ske på flera nivåer, inom satsningen Klimatneutrala städer 2030 i Sverige, inom ramen för europeiskt samarbete och inom ramen för den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge.

6.2. Regionalt klimatkontrakt

Genom Energimyndigheten har Viable Cities under 2022 ett särskilt regeringsuppdrag att, utifrån arbetet med klimatkontrakt, utgöra ett stöd för nödvändigt innovationsarbete inom hållbar stads- och samhällsutveckling i Norrbotten och Västerbotten. Stödet riktar sig till de kommuner som berörs av större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten, och som stödjer det arbete som regeringens samordnare för samhällsomställning vid industrisatsningarna bedriver i dessa län.

Ambitionen är vidare att detta arbete med att regionalt vidareutveckla formerna för Klimatkontrakt 2030 ska kunna bidra till nya samverkansformer som kan vara intressanta att implementera i fler svenska regioner. Här avser även Viable Cities tillsammans med städer och myndigheter bidra till

pågående regeringsuppdrag som ska ge underlag för regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan 2023. Det gäller uppdraget avseende lokala och regionala klimathandlingsplaner som bedrivs av Länsstyrelsen i Uppsala med stöd från Energimyndigheten och Naturvårdsverket, samt parallella uppdrag till Trafikanalys om klimatunderlag för transportsektorn respektive till Tillväxtanalys om näringslivets utveckling.

6.3. Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt

EU har i oktober 2021 sjösatt fem missioner för ett nytt och innovativt sätt att arbeta tillsammans och förbättra människors liv i och utanför Europa. De fem uppdragen ska tackla stora samhällsutmaningar som hälsa, klimat och miljö och formulerar ambitiösa och tidsatta mål som ska nås till 2030. Ett av dem är 100 klimatneutrala och smarta städer – med och för medborgarna (kallad Cities Mission) som är en viktig del i att leverera Europas gröna giv med sikte på en klimatneutral kontinent 2050. Detta innebär en väsentlig förstärkning av det svenska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030 och med Klimatkontrakt 2030 som verktyg för detta.

Under 2022 sker utvecklingsarbete för att ytterligare stärka kopplingen mellan det svenska och europeiska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030. Det sker inom en rad initiativ som involverar såväl städer, myndigheter som Viable Cities som program. Exempel är NetZeroCities (som är en plattform för genomförande av Cities Mission och bl a ska utveckla former EUs klimatkontrakt i städer, Climate City Contract), partnerskapet Driving Urban Transitions, New European Bauhaus m fl.

New European Bauhaus-initiativet lanserades av EU-kommissionen i januari 2021, och kopplar samman EUs gröna giv med vår byggda miljö. I genomförandeplanen för Cities Mission pekar EU-kommissionens på att EUs Climate City Contract ska möjliggöra medverkande städer att integrera och stärka värden och principer i New European Bauhaus-initiativet i sina planer för klimatneutralitet. Arbetet kring New European Bauhaus sker i samverkan med Boverkets (Rådet för hållbara städer) regeringsuppdrag att samordna Sveriges medverkan i New European Bauhaus.

En fortsatt utveckling av det globala samarbetet kring klimatneutrala städer 2030 kommer att ske. Detta tar framför allt utgångspunkt i samarbetet med UN-Habitat och den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge som involverar en lång rad svenska myndigheter och andra aktörer.

7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering

Viable Cities och kommunen är överens om att genomföra en årlig uppföljning av kommunens resultat inom ramen för Klimatkontrakt 2030. Viable Cities tar fram underlag för en årlig uppföljning på kommunal och nationell nivå.

7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen

I april antogs ett nytt miljöprogram för staden, Miljöprogram för Malmö stad 2021 – 2030, som anger riktningen för Malmö stads långsiktiga arbete med klimat- och miljöfrågor. Malmö stad har därmed uppdaterade och ambitiösa mål att arbeta med tillsammans med de aktörer vi mobiliserar inom Klimatomställning Malmö.

Sveriges första lokala Klimatkontrakt lanserades med fantastiskt gensvar från näringsliv, akademi och civilsamhället i Malmö. De första klimatkontrakten håller nu på att tas nu fram tillsammans med centrala aktörer och signering kommer att ske innan årsskiftet.

Malmö stad har organiserat om sig för att på ett effektivt och hållbart sätt kunna stödja omställningen. Den centrala omställningsfunktionen Klimatomställning Malmö har inrättats och arbetar integrerat på både horisontell och vertikalt.

7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen

En viktig del i Klimatomställning Malmö har varit att få en helhetsbild och gemensam förståelse av Malmös största utsläppskällor, vilka åtgärder som mest effektivt kan minska utsläppen samt beräknade kostnader och nyttor av dessa åtgärder.

Den nulägesanalys och samhällsekonomisk konsekvensanalys av möjliga klimatåtgärder i Malmö som har genomförts har fått stor uppmärksamhet och bidragit att ge beslutsfattare och tjänstepersoner i Malmö stad ett kunskapsunderlag kring möjliga klimatåtgärder i Malmö fram till 2030 samt redogöra för beräknade kostnader och nyttor av dessa åtgärder. Arbetet har bidragit till en ökad förståelse för vad som vi behöver analysera vidare och rikta in vårt klimatarbete på.

Omställningen till 2030 är möjlig men kräver mod, ihärdighet och struktur.

7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities

Under året har Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 expanderat från nio till 23 städer som sedan den 1 oktober 2021 finns med i arbetet kring Klimatkontrakt 2030. De berörda kommunerna har tillsammans totalt 40 procent av Sveriges befolkning.

Under året har ett omfattande utvecklingsarbete bedrivits som gett inspel till vidareutvecklingen av Klimatkontrakt 2030 och städernas omställningsarbete. Det gäller tre områden: medborgarengagemang, digitalisering och digitala verktyg samt klimatinvesteringsplaner. Samtliga dessa tre har involverat städer, myndigheter och en lång rad intressenter från näringsliv, akademi, offentlig verksamhet och civilsamhälle. På vart och ett av områdena har arbetet lett fram till publikationer² med rekommendationer för det fortsatta arbetet såväl för städer som myndigheter och Viable Cities som program.

² Se länkar till publikationerna på viablecities.se/revidering2021

Den 1 oktober 2021 lanserades EU-kommissionens arbete med missions³, som innefattar fem missions, däribland mission Climate neutral and smart cities (kallad Cities mission), som är i linje med det arbete som drivs i Sverige med Klimatkontrakt 2030 som en bärande process. I samband med detta publicerade EU-kommissionen även en plan för genomförande för mission klimatneutrala städer 2030. Den innefattar en plattform för genomförande av Cities mission i form av projektet Net Zero Cities där Viable Cities finns med som en part, bl a med ansvar att bidra i utvecklingen av en klimatkontrakt på EU-nivå. I november lanserades även den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge i samarbete med UN-Habitat och en rad myndigheter och andra aktörer.

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna

Myndigheterna har under året formerat en myndighetsövergripande arbetsgrupp – ett innovationsteam för att arbeta med och kontinuerligt utveckla och följa upp myndigheternas åtagande i Klimatkontrakt 2030. Innovationsteamet består av en arbetsgrupp och en chefsgrupp med representanter från respektive myndighet. Innovationsteamet har tillsammans med Viable Cities programkontor arbetat för att koordinera och utveckla arbetssätt. Bland annat genom workshops i syfte att öka förståelsen för kommunernas behov och för missionsorienterad och hållbar systeminnovation kopplat till Klimatkontrakt 2030. Representanter från myndigheterna har också deltagit i klimatkontraktets strategiska utvecklingsprojekt inom digitalisering, medborgarengagemang och klimatinvesteringsplaner genom styrgrupp och referensgrupper samt har deltagit i workshops om utvecklingen av systemdemonstratorer. Från december 2021 ingår även Trafikverket som signatär och finns i arbetet med Klimatkontrakt 2030.

Genom Rådet för hållbara städer har en förstudie om kommuners behov av stöd för finansiering och annat kunskapsstöd tagits fram. Förstudien kommer att ligga till grund för den fortsatta utvecklingen av samordnad finansiering och kunskapsstöd. Myndigheterna har också medverkat i Boverkets regeringsuppdrag kring New European Bauhaus.

Myndigheterna har utöver Viable Cities utlysningar även genomfört flera olika aktiviteter och utlysningar inom ramen för sina respektive uppdrag för att bidra till åtagandena i klimatkontrakt 2030. Till exempel riktade utlysningar om attraktiva hållbara livsmiljöer, landsbygder och regional utveckling, klimatanpassning av byggd miljö, klimatvinster med resurseffektivitet, blå innovation och AI i klimatets tjänst. De kommuner som år 2020 signerat Klimatkontrakt 2030 har kunnat ta del av ett innovationsledningsstöd och ett arbete har påbörjats kring ett erbjudande rörande systemdemonstratorer.

Myndigheterna har arbetat med att påverka utformningen av utlysningar och aktiviteter inom Horisont Europa 2021–2027. Myndigheterna har arbetat aktivt och drivande för att stödja Regeringskansliet i dess roll att företräda Sverige vid Horisont Europas programkommittémöten för kluster 5 Klimat, energi och mobilitet men även för Sveriges arbete i den tillfälliga arbetsgrupp som EU-kommissionen skapat för uppdraget Klimatneutrala och smarta städer. Myndigheterna har också bidragit med information och rådgivning till de målgrupper som utlysningarna riktar sig till.

³ Se [Communication from the Commission on European Missions](#) september 2021

8. Kontraktet

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2022. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Klimatkontrakt 2030

mellan Malmö stad, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket
och Trafikverket samt Viable Cities

Stockholm 2021-12-08 Parterna är överens om de gemensamma åtaganden, så som de formuleras i Malmö stad reviderade Klimatkontrakt 2030. Kontraktet har förberetts inom ramen för Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 2.0. Undertecknandet sker under European Viable Cities Day den 8 december 2021.

Katrin Stjernfeldt Jammeh
Kommunstyrelsens ordförande,
Malmö stad

Olga Kordas
Programchef, Viable Cities

Robert Andrén
Generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson
Generaldirektör,
Vinnova

Ingrid Petersson
Generaldirektör,
Formas

Gunilla Nordlöf
Generaldirektör,
Tillväxtverket

Lena Erixon
Generaldirektör,
Trafikverket

Bilaga 1 – länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Malmö stad.

Länkar till relevanta dokument

[Malmö stads klimatkontrakt 2030 \(version 2020\)](#)

[Översiktsplan Malmö](#)

[Transport- och mobilitetsplan](#)

[Skyfallsplan](#)

[Malmö stads budget 2021](#)

[Miljöprogram 2021 - 2030](#)

[Klimatomställning Malmö](#)

[Klimatkontrakt Malmö](#)